

Saksprotokoll i fylkestinget - 02.- 03.10.2018

Til å skrive under møteboka saman med fylkesordføraren vart Rosalind Fosse, Frp og Tor Andre Ljosland, Krf valde.

Fylkesordføraren gjorde framlegg om at møteboka vert godkjend av fylkesordføraren og dei som vart oppnemnde til å skrive under møteboka. Fylkestinget slutta seg til dette.

Det var kunstnarleg innslag ved Den Nationale Scene fra forestillingen «Gitaristene», med Bjørn Willberg Andersen, Ameli Isungset Agbota, Monica Hjelle og Håkon Mo.

Fylkesordføraren heldt opningstalen sin til fylkestinget.

Fylkesrådmannen heldt sin tale.

ORDSKIFTET ETTER TALANE

Etter talane var det ordskifte. 15 representantar hadde ordet.

I samband med ordskiftet sette **Terje Kollbotn, R**, på vegne av R, SP, SV, Krf og A fram slikt forslag til fråsegn til statsministeren sitt kontor, Justis- og beredskapsdepartementet og Hordalandsbenken:

«MEIR MIDLAR TIL RAS- OG FLAUMSIKRING I STATSBUDDSJETTET 2019!
TIL REGJERING OG STORTING.

Dei siste åra har vi stadig oftare opplevd ras og flaum, både her i Hordaland, elles på Vestlandet og i resten av landet.

**Dokumentasjonen har aldri vore betre. Klimaendringane har aldri vore tydlegare.
Talgrunnlaget har aldri vore meir solid. Ny teknologi har aldri vore meir tilgjengeleg.**

Dette har fått store samfunnsmessige konsekvensar, med stengde vegar og øydeleggjing av store verdiar. Mange innbyggjarar opplever stadig angst og frustrasjon. Eit ukjend tal arbeids dagar og skuledagar er gått tapt. Sjuketransport og brann- og redningsberedskap blir stadig utfordra. Det er på tide at regjeringa og Stortinget tar denne utviklinga på enno større alvor. Midlar til ras- og flaumsikringstiltak dei siste åra står ikkje i forhold behovet for snarlege og omfattande sikrings- og beredskapstiltak. Det er utarbeidd konkrete planar over heile landet. Alt i statsbudsjette 2019 må øyremerka midlar til ras- og flaumsikring auke monaleg. Samstundes må regjeringa og Stortinget utarbeide ein nasjonal, forpliktande plan for sikringstiltak og beredskap på dette feltet. Dette må prioriterast enno høgare enn nye, store samferdsleprosjekt. Liv og helse har førsteprioritet for Hordaland fylkesting.»

Fylkestinget tok stilling til om forslaget skulle realitetsbehandlast.

Fylkestinget vedtok samrøystes å realitetsbehandla forslaget.

Røysting

Det var 56 representantar til stades.

Kollbotn sitt forslag vart vedteke oversendt med 37 røyster (A, Krf, Sp, SV, R, V, Uav og MDG).

Vedtak

MEIR MIDLAR TIL RAS- OG FLAUMSIKRING I STATSBUDDSJETTET 2019!

TIL REGJERING OG STORTING.

Dei siste åra har vi stadig oftare opplevd ras og flaum, både her i Hordaland, elles på Vestlandet og i resten av landet.

Dokumentasjonen har aldri vore betre. Klimaendringane har aldri vore tydlegare. Talgrunnet har aldri vore meir solid. Ny teknologi har aldri vore meir tilgjengeleg.

Dette har fått store samfunnsmessige konsekvensar, med stengde vegar og øydeleggjing av store verdier. Mange innbyggjarar opplever stadig angst og frustrasjon. Eit ukjend tal arbeidsdagar og skuledagar er gått tapt. Sjuketransport og brann- og redningsberedskap blir stadig utfordra.

Det er på tide at regjeringa og Stortinget tar denne utviklinga på enno større alvor. Midlar til ras- og flaumsikringstiltak dei siste åra står ikkje i forhold behovet for snarlege og omfattande sikrings- og beredskapstiltak. Det er utarbeidd konkrete planar over heile landet. Alt i statsbudsjette 2019 må øyremerka midlar til ras- og flaumsikring auke monaleg.

Samstundes må regjeringa og Stortinget utarbeide ein nasjonal, forpliktande plan for sikringstiltak og beredskap på dette feltet. Dette må prioriterast enno høgare enn nye, store samferdsleprosjekt. Liv og helse har førsteprioritet for Hordaland fylkesting.»

I samband med ordskiftet sette **Beate Husa, Krf** på vegne av Krf og V fram slikt forslag til fråsegn:

«Fylkestinget seier nei til utbygging av vindkraft i sårbare områder!

Inngrepa som må til for å etablere vindkraft på land vil i dei fleste tilfelle vera omfattande og skjemmande. Berre 12 prosent av landet vårt består av villmarksprega natur. Det ligg eit stort ansvar på oss i å sikre at framtidige generasjonar framleis kan få glede av store og gjennomgåande urørte naturområde.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) arbeidar for tida med kartlegging av område som kan egne seg for vindkraft. Vi meiner det er bortkasta å bruka ressursar på å analysere område i Hordaland som heilt openbart har så store natur- og friluftsverdier at det aldri kan bli aktuelt å etablere vindkraftinnstallasjonar der. 80 prosent av friluftsområda i Hordaland fylke er kartlagt og verdsett. NVE bør bruke dette materialet til å trekke ut frå analysearbeidet verdfulle område som har så stor verdi at dei er uaktuelle for for vindkraft.

Hordaland Fylkesting forventar at planane for vindkraftutbygging i Stølsheimen (område 18) vert avvist når dei skal handsamast på politisk nivå i departement og Storting. Hordaland må ta vare på dei urørde naturområda me har att, og i alle høve ikkje øydeleggja eit av dei vakraste og mest sårbare områda.

Fylkestinget vil gje uttrykk for støtte til reiselivet, friluftorganisasjonar og naturvernorganisasjonar som ber om at ein får på plass ein metode for å verdsette urørt natur. Vi kan ikkje lenger sette dette til kroner null.

Fylkestinget vil uttrykka uro for prosessane kring konsesjon for bygging av vindkraft. På dette området har kommunar og fylkeskommunar uttalerett, medan det er NVE som gjev løyve til bygging. Slike anlegg kan potensielt skape store inngrep, og dei bør difor være omfatta av reguleringsplikt.

Fylkestinget krev at nye vindkraftprosjekt må vurderast opp mot dei samla miljøkonsekvensane og samfunnsinteressene ei utbygging medfører. Difor må det utarbeidast ein heilskapleg plan for vindkraft, som må leggjast til grunn for utbygging i Norge. Den skal gje ei oversikt over miljøkonsekvensar for gjennomførte og nye prosjekter og kva konsekvenser dei samla sett vil få for naturmangfald, dyreliv og friluftsliv.

Ein heilskapleg plan for vindkraft må verta ein del av ein «Ny samla plan for vind- og vasskraft» slik at ein kan sjå dei samla miljøutfordringane i ein heilskap og ha gjennomgåande nasjonale retningslinjer for handtering av søknader.

Fylkestinget vil også be om at det vert stramma inn på praksis for handsaming av søknader om utsett frist for ikraftsetjing for vindkraftkonsesjonar. Urealiserte vindkraftkonsesjonar bandlegg areal i kommunane og vil kunne medverka til at lokale konflikhtar vert oppretthaldne.»

Fylkestinget tok stilling til om forslaget skulle realitetsbehandlast.

19 av representantane (H og Frp) røysta mot at forslaget skulle realitetsbehandlast. Forslaget vart dermed ikkje realitetsbehandla, jf. kommunelova § 34 nr. 1, 2. setning. Forslaget vert ikkje oversendt.

I samband med ordskiftet sette **Jon Askeland, Sp**, på vegne av alle partia i fylkestinget fram slikt forslag til fråsegn til finansdepartementet, samferdselsdepartementet, kommunal- og moderniseringsdeprtementet og samferdselskomiteen på Stortinget:

«Fylka treng auka drahjelp for å setja fart på overgangen til fossilfrie løysingar.

Hordaland fylkeskommune har lenge vært føregangsfylke i overgangen til fossilfrie løysingar. Fylkestinget sine miljøkrav i buss- og ferje anboda utløyser også storarta innovasjon i næringslivet, og det styrker Vestlandet sin verdslieande posisjon i marin fossilfri teknologi.

Klimamessig monnar det mykje det Hordaland fylkeskommune gjer,; når dei nye ferjekontraktane med nullutsleppsteknologi , og nye kollektivpakkar på land vert sette i drift, vil Hordaland fylkeskommune sine CO₂-utslepp vera reduserte med 55% frå 2021 i høve 2017. Økonomisk sett vert fylkeskommunen ikkje tilstrekkelig kompensert for dette vesentlege bidraget til at Noreg oppnår måla i klimaforliket på Stortinget. Dette er i kke økonomisk bærekraftig og står i kontrast til vesentlig økonomisk premiering som innbyggjarane får ved td el- og hybridbilar.

Utval for miljø- og samferdsle i Hordaland Fylkeskommune har gitt uttale om at også fylkeskommunane må få betre økonomisk støtte for å gjera klimamessig nødvendige val. Statsministeren vår er ambassadør for FN sine berekraftsmål, og Hordaland fylkeskommune har sett standarden for vellukka tiltak innan fylkeskommunal sektor.

Mot denne bakgrunn lanserer Hordaland fylkesting følgjande innspel til Regjeringa og Stortingshandsaminga av Statsbudsjettet:

Det innføres eit statleg tilskot på 1000 kr pr. tonn CO₂ som fylkeskommunane kutter i kollektivtransporten til lands og på sjø. 2017 som fastsettes som basisår, og utbetaing skjer som årleg tilskot.

Ei slik kompensasjon vil setja ytterligere fart på overgangen til fossilfrie løysingar!

Argumenta for ordninga er

- 1) For låge rammer for økonomiske verkemidlar er den største barrieren for å kutta utslipp i kollektivsektoren, dette er det største hinderet for at fylkeskommunane skal kunne stille auka miljøkrav i kollektivanbod.
- 2) Eit system for belønning knytt opp mot dei konkrete utsleppskutta er målretta og kjem dei fylkeskommunane som kuttar mest til gode.

- 3) Det er i dag brei politisk vilje til å kutta utslepp i kollektivtrafikken. Ei belønningsordning pr tonn klimagassreduksjon er eit konkret målretta tiltak for å omsetja den politiske viljen til praktisk handling.
- 4) Belønningsordninga vil gje utslippskutt i alle typar kollektivtrafikk som buss, båt og ferje.
- 5) Belønningsordninga er naudsynt for at fylkeskommunane skal kunne setja miljøkrav i anbod.
- 6) Belønningsordninga er viktig for å nå utsleppsmåla i NTP og Norge sitt mål om minst 40 % kutt i utslepp i ikkje-kvotepliktig sektor. Her er kutt i transportsektoren heilt avgjerande for å lukkast med våre internasjonale forpliktingar.
- 7) Staten betalar meir enn 1000 kroner pr tonn CO2 for andre klimastøtteordningar og dette vil difor ikkje vera ei spesielt kostbar ordning. 1000 kr pr tonn CO2 vil ikkje dekkja hele kostnaden for fylkeskommunane men vil være avgjerande støtte for klimagasskutt.

Allereie sagt i pkt.79) Utbetaling som årleg tilskot. Når nullutslepp/lågutslepp-teknologi får prisnivå som ligg lågare enn fossil framdriftsteknologi kan belønningsordninga fasast ut.

- 10) Dagens ENOVA-støtte på inntil 40 % av fylkeskommunen sine utgifter til ladeinfrastruktur er ikkje tilstrekkeleg.
- 11) Ei slik belønningsordning vil vera eit viktig bidrag til å løysa den økonomiske utfordringa og potensielle rutekutt Hordaland Fylkeskommune har fått ved å vera klimaspydspiss ved å elektrifisere alle 21 fylkesvegferjene. Når ferje anboda får full effekt vil ordninga gi Hordaland Fylkeskommune 52 millionar for kutta i ferjesektoren. I tillegg vil få eit noko mindre men aukande beløp for kutt i busssektoren. (i figuren under frå Klimabudsjetten 2019 er det rekna 50% reduksjon ved bruk av miljøsertifisert biodiesel og full reduksjon ved bruk av strøm og biogass). Figuren er frå utkastet til klimabudsjett i fylkesbudsjettet 2019. Om vi får bussenbud etter Temaplan for lågutslepp og nullutslepp-teknologi får vi 55 % klimagasskutt i 4-årsperioden.»

Fylkestinget tok stilling til om forslaget skulle realitetsbehandlast.

Fylkestinget vedtok samrøystes å realitetsbehandla forslaget.

Røysting

Det var 56 representantar til stades.

Vedtak

Askeland sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Fylka treng auka drahjelp for å setja fart på overgangen til fossilfrie løysingar.

Hordaland fylkeskommune har lenge vært føregangsfylke i overgangen til fossilfrie løysingar. Fylkestinget sine miljøkrav i buss- og ferje anboda utløyser også storarta innovasjon i næringslivet, og det styrkjer Vestlandet sin verdslende posisjon i marin fossilfri teknologi.

Klimamessig monnar det mykje det Hordaland fylkeskommune gjer,; når dei nye ferjekontraktane med nullutsleppsteknologi , og nye kollektivpakkar på land vert sette i drift, vil Hordaland fylkeskommune sine CO2-utslepp vera reduserte med 55% frå 2021 i høve 2017. Økonomisk sett vert fylkeskommunen ikkje tilstrekkelig kompensert for dette vesentlege bidraget til at Noreg oppnår måla i klimaforliket på Stortinget. Dette er i kke økonomisk bærekraftig og står i kontrast til vesentlig økonomisk premiering som innbyggjarane får ved td el- og hybridbilar.

Utval for miljø- og samferdsle i Hordaland Fylkeskommune har gitt uttale om at også fylkeskommunane må få betre økonomisk støtte for å gjera klimamessig nødvendige val. Statsministeren vår er ambassadør for FN sine berekraftmål, og Hordaland fylkeskommune har sett standarden for vellukka tiltak innan fylkeskommunal sektor.

Mot denne bakgrunn lanserer Hordaland fylkesting følgjande innspel til Regjeringa og Stortingshandsaminga av Statsbudsjettet:

Det innføres eit statleg tilskot på 1000 kr pr. tonn CO2 som fylkeskommunane kutter i kollektivtransporten til lands og på sjø. 2017 som fastsettes som basisår, og utbetaing skjer som årleg tilskot.

Ei slik kompensasjon vil setja ytterligere fart på overgangen til fossilfrie løysningar!

Argumenta for ordninga er

- 1) For låge rammer for økonomiske verkemidlar er den største barrieren for å kutta utslipp i kollektivsektoren, dette er det største hinderet for at fylkeskommunane skal kunne stille auka miljøkrav i kollektivanbod.
- 2) Eit system for belønning knytt opp mot dei konkrete utsleppskutta er målretta og kjem dei fylkeskommunane som kuttar mest til gode.
- 3) Det er i dag brei politisk vilje til å kutta utslipp i kollektivtrafikken. Ei belønningsordning pr tonn klimagassreduksjon er eit konkret målretta tiltak for å omsetja den politiske viljen til praktisk handling.
- 4) Belønningsordninga vil gje utslippskutt i alle typar kollektivtrafikk som buss, båt og ferje.
- 5) Belønningsordninga er naudsynt for at fylkeskommunane skal kunne setja miljøkrav i anbod.
- 6) Belønningsordninga er viktig for å nå utsleppsmåla i NTP og Norge sitt mål om minst 40 % kutt i utslipp i ikkje-kvotepliktig sektor. Her er kutt i transportsektoren heilt avgjerande for å lukkast med våre internasjonale forpliktingar.
- 7) Staten betalar meir enn 1000 kroner pr tonn CO2 for andre klimastøtteordningar og dette vil difor ikkje vera ei spesielt kostbar ordning. 1000 kr pr tonn CO2 vil ikkje dekka hele kostnaden for fylkeskommunane men vil være avgjerande støtte for klimagasskutt.

Allereie sagt i pkt.79) Utbetaling som årleg tilskot. Når nullutslepp/lågutsleppsteknologi får prisnivå som ligg lågare enn fossil framdriftsteknologi kan belønningsordninga fasast ut.

- 10) Dagens ENOVA-støtte på inntil 40 % av fylkeskommunen sine utgifter til ladeinfrastruktur er ikkje tilstrekkeleg.

- 11) Ei slik belønningsordning vil vera eit viktig bidrag til å løysa den økonomiske utfordringa og potensielle rutekutt Hordaland Fylkeskommune har fått ved å vera klimaspydspiss ved å elektrifisere alle 21 fylkesvegferjene. Når ferjeamboda får full effekt vil ordninga gi Hordaland Fylkeskommune 52 millionar for kutta i ferjesektoren. I tillegg vil få eit noko mindre men aukande beløp for kutt i bussektoren. (i figuren under frå Klimabudsjettet 2019 er det rekna 50% reduksjon ved bruk av miljøsertifisert biodiesel og full reduksjon ved bruk av strøm og biogass). Figuren er frå utkastet til klimabudsjett i fylkesbudsjettet 2019. Om vi får bussambod etter Temaplan for lågutslepp og nullutslepp-teknologi får vi 55 % klimagasskutt i 4-årsperioden.

ORIENTERINGAR

Presentasjon av Ungdommens fylkesutval.

Presentasjon i samband med årets TV-aksjonen NRK 2018 som går til Kirkens Bymisjon v/ Line Berggren Jacobsen.

Presentasjon av Idrettscampus Bergen, ved dagleg leiar Randi Marie Berntsen og leiar for Energisenter for barn og unge på Haukeland universitetssjukehus Torhild Næss Vedeler.

Presentasjon av Folkehelsearbeidet i Hordaland fylkeskommune, ved seksjonsleiar seksjon for næring og lokalsamfunnsutvikling Mette Nora Sætre.

Presentasjon ved Deloitte v/Iver Fiksdal i samband med PS 80/18 - Forvaltingsrevisjon innan beredskap på vegnettet for fylkestinget